

Huvudman

Västerviks kommun
kommun@vastervik.se

Ärendet

Tillsyn av förskoleklass och grundskola Ankarsrums skola 7-9 i Västerviks kommun;
nu fråga om uppföljning av beslut den 22 juni 2022

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Västerviks kommun att senast **den 28 april 2023** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande plan mot kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Västerviks kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Västerviks kommun ska vidta följande åtgärd

Plan mot kränkande behandling

1. Se till att det vid skolan, under medverkan av personal och elever, upprättas en plan mot kränkande behandling som innehåller konkreta åtgärder som ska genomföras under året för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Åtgärderna ska bygga på den kartläggning som genomförts så att de utgår från skolans behov. Planen ska även innehålla information om hur föregående års åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling har genomförts. (6 kap. 6-8 §§ skollagen; 2 § förordningen [2006:1083] om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser särskilt stöd och anmälan om kränkande behandling.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2022:3935) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2022 genomfört en tillsyn av Ankarsrums skola 7-9 i Västerviks kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande särskilt stöd samt arbetet mot kränkande behandling.

Skolinspektionen har den 22 juni 2022 beslutat att förelägga Västerviks kommun att senast den 21 november 2022 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande särskilt stöd samt arbetet mot kränkande behandling.

Västerviks kommun har den 18 november 2022 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Därefter har Västerviks kommun efter en begäran om komplettering inkommit med ytterligare en redovisning den 13 december 2022.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Västerviks kommun har följt föreläggande samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att planen mot kränkande behandling är under upprättande. Vidare framgår att eleverna är delaktiga i det arbetet genom olika råd som har inrättats under höstterminen 2022.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska även se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Vidare framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (6 kap. 6-8 §§ skollagen)

Av förarbetena framgår bland annat följande om plan mot kränkande behandling. Huvudmannen för verksamheten, eller den huvudmannen bestämmer, bör regelbundet se över planen, så att den är anpassad efter de särskilda förhållanden som råder i den egna verksamheten. Vidare anges att det allmänt kan sägas att planen dels ska ta sikte på ingripanden i akuta situationer, dels avse både förebyggande och uppföljande verksamhet. Den ska innehålla rutiner för hur personalen i verksamheten ska agera, ansvarsfördelning samt hur händelser och åtgärder ska dokumenteras med mera. (prop. 2005/06:38, s. 139)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolans målinriktade arbete mot kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav. Tillsynen visar att skolenheten saknar en aktuell plan mot kränkande behandling som exempelvis innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling har genomförts. Ett sådant arbete är nödvändigt för att kunna sätta in adekvata åtgärder i verksamheten i syfte att förebygga och förhindra kränkande behandling.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Västerviks kommuns verksamhet vid Ankarsrums skola F-6 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller planen mot kränkande behandling. Det finns därför skäl att förelägga Västerviks kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden utan konstaterade brister

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att lärarna den 15 augusti och den 5 oktober 2022 har informerats om skollagens krav gällande när de ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Till redovisningen har huvudmannen bifogat den powerpointpresentation som användes vid informationstillfällena. Information om skollagens krav när det gäller att anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd har även getts under skolenhetens så kallade klassdialoger.

Vidare framgår av huvudmannens redovisning att sex anmälningar av särskilt stöd inkommit till rektorn under perioden den 12 maj 2022 till den 31 oktober 2022. Av redovisningen framgår även när utredning av särskilt stöd har påbörjats utifrån respektive anmälan. Utifrån utredningarna har det fattats fyra beslut om åtgärdsprogram och två utredningar var vid tidpunkten för redovisningen fortfarande pågående.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 7 § skollagen).

Av skollagen framgår vidare att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn om rektorn inte överlåtit sin beslutanderätt till någon annan (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Västerviks kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller särskilt stöd. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmälan av kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att samtlig personal den 15 augusti och den 5 oktober 2022 har informerats om skollagens krav när det gäller skyldigheten att vid kännedom om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling göra en anmälan till rektorn. Elevhälsan och personal i fritidshemmet har fått samma genomgång den 16 augusti 2022. Till redovisningen har huvudmannen bifogat den powerpointpresentation som användes vid informationstillfällena.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i skollagens kapitel om åtgärder mot kränkande behandling, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget (6 kap. 5 § skollagen).

Av skollagen följer att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Västerviks kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller anmälan av kränkande behandling. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

 Anna Åhman Lundberg

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Åhman Lundberg

 Joseфина Engdahl

Föredragande
Signerat av: Joseфина Engdahl